

Przepis art. 61 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej zawiera krąg osób, w stosunku do których można orzec o obowiązku ponoszenia opłat za pobyt w domu opieki społecznej i jednocześnie wynika z niego kolejność, w jakiej wymienione podmioty ponoszą odpłatność za ten pobyt.

Jednak o regule kolejności nie ma mowy w sytuacji wystąpienia obowiązku ponoszenia opłat przez kilkoro zstępnych. Każdy z nich ma taki sam obowiązek ponoszenia opłat, a jedynie różnicować ich może kryterium dochodowe.

Niniejszy wyrok zapadł w następującym stanie faktycznym matka skarżącej została skierowana do DPS. Organ ustalił skarżącej opłatę za pobyt matki w DPS. Organ ustalił także, że do kręgu zobowiązanych do ponoszenia opłaty za pobyt matki w DPS oprócz skarżącej, należą jeszcze dwie córki. Jak ustalił organ jedna z córek mieszka i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz działalność gospodarczą na zasadach ogólnych z mężem, a także zamieszkuje z dorosłym bezrobotnym synem. Pobiera emeryturę z ZUS w kwocie 1.828,25 zł miesięcznie. W konsekwencji ustalono, że wskazana rodzina nie uzyskuje dochodu, który przekraczałby 300% kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Druga córka również, nie posiada dochodu, który przekraczałby 300% kwoty kryterium.

Natomiast jak wskazał organ pierwszej instancji w stosunku do skarżącej, z uwagi na brak współpracy z organem pomocy społecznej w sprawie ustalenia sytuacji dochodowej (uniemożliwienie przeprowadzenia wywiadu) organ prowadzący postępowanie we własnym zakresie zebrał materiał dowodowy w sprawie, zwracając się do pracodawcy strony o podanie informacji o jej dochodach. Przy ustalaniu wysokości odpłatności przyjęto kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej. Ustalono, że skarżąca pracuje i uzyskuje z pracy dochód w wysokości 4512 zł.

Sąd wskazał, że organy orzekające w sprawie naruszyły art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej przez brak pełnego ustalenia kręgu osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt matki skarżącej w DPS. Nie jest sporne w sprawie, że brak jest małżonka i wstępnych zobowiązanych do ponoszenia opłat za pobyt matki skarżącej w DPS. Do ponoszenia odpłatności zobowiązani są natomiast zstępni matki strony.

W orzecznictwie sądów administracyjnych trafnie przyjmuje się, że art. 61 ust. 1 ustawy zawiera krąg osób, w stosunku do których można orzec o obowiązku ponoszenia opłat za pobyt w domu opieki społecznej i jednocześnie wynika z niego kolejność, w jakiej wymienione podmioty ponoszą odpłatność za ten pobyt. Jednak o regule kolejności nie ma mowy w sytuacji wystąpienia obowiązku ponoszenia opłat przez kilkoro zstępnych. Każdy z nich ma taki sam obowiązek ponoszenia opłat, a jedynie różnicować ich może kryterium dochodowe.

W sytuacji zatem, gdy występują w sprawie zstępni, którzy potencjalnie mogą być obciążeni kosztami opłat, to organ winien prowadzić postępowanie jednocześnie w stosunku do wszystkich osób należących do tego samego kręgu osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty na pobyt. Osoby te powinny być zawiadamiane o wszczęciu postępowania i powinny być stronami tego postępowania. W przypadku, gdy organ chce za dany okres obciążyć daną osobę, musi znać sytuację dochodową wszystkich osób zobowiązanych, bo wtedy będzie wiadomo, kto i w jakiej wysokości może zostać obciążony opłatą. Za różne okresy może różnie kształtować się sytuacja dochodowa poszczególnych zobowiązanych. Z przepisów ustawy nie wynika, że organ administracji może w sposób arbitralny dokonać wyboru osoby spośród osób zobowiązanych do ponoszenia tej opłaty, będących zstępnymi i tylko w stosunku do niej prowadzić postępowanie. Należy zauważyć, że ustawa nie różnicuje zstępnych na dalszych i bliższych, a

WSA o pominięciu wnuków przy ustalaniu opłaty za DPS

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: niedziela, 26, luty 2023 11:49

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 6431

---

więc każdy ze zstępnych (dzieci, wnuki, prawnuki) ma obowiązek ponoszenia opłat, a jedynie różnicować je może osiągnięte kryterium dochodowe każdego zstępnego.

W rozpoznawanej sprawie, jak wynika z treści zaskarżonej decyzji, przy ustalaniu odpłatności za pobyt matki skarżącej w DPS organy miały na uwadze trzy osoby z kręgu zstępnych zobowiązanych do ponoszenia odpłatności, a mianowicie skarżącą oraz jej dwie siostry, przy czym postępowania prowadzone w stosunku do sióstr skarżącej zostały umorzone. Natomiast organy zupełnie pominęły wnuki matki skarżącej (ewentualnie innych zstępnych) i nie ustaliły ich sytuacji dochodowej.

W konsekwencji powyższego Sąd uznał, że organy w niniejszej sprawie w sposób niewłaściwy ustaliły krąg osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności, dlatego też uchylił decyzje wydane w sprawie.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 12 stycznia 2023 r., sygn. IV SA/Wr 427/22

Źródło: [CBOSA](#)